

HOEFBLAD

52^e jaargang nr.2 lente 2015

Dambordje

Foto F Grootzwagers

NATUURVERENIGING

KEN EN GENIET

BESTUURSPRAATJE

Het valt me zwaar om deze keer het bestuurspraatje te schrijven. Had het al klaar toen ik het overlijdensbericht kreeg van Lia van Meggelen, een aangrijpend bericht, dus heb ik het praatje aan de kant gelegd en aangepast.

We kennen Lia haast allemaal, als een zeer opgeruimde persoon, met een praatje voor iedereen. We wisten dat ze al vele jaren leed aan een ziekte. Juist nu ging het met haar weer wat beter en dan dit. Een hartaanval maakte het einde aan een hechte vriendschap.

Een harde klap voor John, maar ook voor haar vele vrienden en kennissen en verdere familie, woorden schieten op een dergelijk moment te kort.

*Soms is het leven
Als een druppel water
Soms spat het uiteen
En is er geen later*

Na een goed en gelukkig leven, heeft een levenslustige, hartelijke en liefdevolle vrouw haar laatste strijd niet kunnen winnen. Met groot verdriet moeten wij plotseling afscheid nemen van mijn lieve vrouw, onze (schoon)zus, schoondochter en tante

Lia van Meggelen-Boer
echtgenote van
John van Meggelen
op de veel te jonge leeftijd van 53 jaar.

Rotterdam, 20 februari 2015

*Soms is het leven
als een druppel water.
Soms spat het uiteen
en is er geen later.
Elke dag is er een
om voor te gaan.
Hij wordt je steeds
cadeau gedaan.
Geniet toch vooral
van elke dag.
Zolang als het kan
zolang het mag.
Want soms is het leven
als een druppel water.
En spat het uiteen
dan is er geen later.*

Beste leden, ik wil u bedanken voor uw medeleven dat ik heb ontvangen bij het overlijden van mijn vrouw Lia. Dit medeleven is voor mij een grote steun.

John van Meggelen.

OPROEP VOOR UW MEDEWERKING

Beste mensen, op de algemene ledenvergadering zijn er vele dingen besproken, dingen die we willen verwezenlijken, daarbij is uw hulp gewenst.

Op 21 maar doet Ken en Geniet mee aan de actie NL DOET

- in wijk de Biezen gaan we een grasland omvormen naar een bloemenweide
- dit doen we samen met vrijwilligers van de wijkraad de Biezen
- we zoeken mensen die in een kraampje nestkastjes willen verkopen
- we zoeken mensen die mee helpen zaaien en inharken
- u kunt u aanmelden via www.nldoet.nl ,maar ook bij het bestuur.
- aanvang 13.30 uur tot 16.30 uur
- u mag ook gewoon komen kijken natuurlijk
- locatie is tussen vijver tussen Jagersveld en Schuttersveld ter hoogte van de scholen Noorderpoort en Biezenkring.
- voor koffie en een hapje wordt gezorgd
- wilt u iets eerder komen en helpen met opzetten, dan zijn we daar heel blij mee..

Op 31 mei is het de Dag van het Park, in Vredeoordpark

- Ken en Geniet wil zich presenteren met wat tentoonstellingsmateriaal
- ook willen we wat nestkasten verkopen
- van 12.00 uur tot 18.00 uur bezetting van de kraam
- wie willen eraan meehelpen,
- opgeven bij het bestuur.

Op13-14 juni zijn er de Open Tuindagen ook in Kandoel

- open van 11.00 uur tot 17.00 uur
- opzetten van tent en kraam enz. vanaf 10.00 uur
- ook hierbij kunnen we hulp gebruiken
- opgeven bij Fia Grootzwagers

Op 13 september tenslotte hebben we een Tuinbezoek en picknick

- bezoek tuin Peter Verschure 9.30 uur
- wie wil er meehelpen in de organisatie, broodjes smeren enz.
- contactpersoon is Peter Verschure

FOTOPRESENTATIE DAHNER FELSENLAND

Op woensdag 25 maart valt mij de eer te beurt een avond te verzorgen in de Cammeleur.

In mijn fotopresentatie wil ik u meenemen naar het Dahner Felsenland, gelegen in de Duitse Zuidwest Pfalz. Het gebied ligt tegen de Franse grens en maakt onderdeel uit van het Biosferenreservaat Pfälzerwald-Nordvogesen.

Het Dahner Felsenland dankt zijn naam aan de grootste plaats, Dahn, centraal gelegen in het gebied en aan de vele rotspartijen van rode bontzandsteen, die de meest bizarre vormen hebben gekregen dankzij eeuwenlange erosie. De rotspartijen hebben fraaie namen, zoals Teufelstisch (Duivels-tafel), Schlangenfelsen (Slangenrotsen), Ungeheuerfelsen (Monsterrotsen) en Braut und Bräutigam (Bruid en Bruidegom). Vooral langs het Dahner Felsenpfad zijn er veel te bewonderen.

Sommige rotspartijen zijn bekroond met een burchtruïne. We bezoeken onder andere Blumenstein op Duits grondgebied en

Wasigenstein en Fleckenstein op Frans grondgebied.

Het Dahner Felsenland bestaat uit beboste heuvels, waartussen dalen liggen met - veelal smalle - beekjes en bloemrijke graslanden. De beekjes zijn op veel plaatsen opgestuwd tot vijvers.

Enkele plantensoorten die we hier tegenkomen zijn: groot blaasjeskruid, zwarte en melige toorts, echt duizendguldenkruid, herfsttijloos, vleugeltjesbloem, blauwe knoop, karthuiser anjer, steenanjer, betonie, wolfskers en muurvaren.

Er vliegen ook veel vlinders rond, waaronder citroenvlinder, bruin zandoogje, keizersmantel, zilveren maan, adippevlinder,

staartblauwtje, kleine vuurvlinder, morgenrood en witbandzandoog. We treffen er ook andere insecten aan, zoals de reuzenhout-

wesp, de gewone bronlibel en enkele sprinkhaansoorten.

Enkele vogelsoorten passeren eveneens de revue, onder andere de gaai, grote bonte specht, winterkoning en roodborsttapuit.

Voor reptielen is het gebied zeer geschikt. We zien de levendbarende hagedis en muurhagedis en zelfs een gladde slang.

Wat de zoogdieren betreft komen we er de eekhoorn, vos en ree tegen.

De foto's zijn eind augustus en begin september gemaakt. In die tijd beginnen er al veel padenstoelen tevoorschijn

te komen, waaronder diverse soorten koraalzwammen, oranje berkenboleet, porseleinzwam, verschillende russula's, zwarte knoopzwam en reuzenzwam.

Graag wil ik u uitnodigen om alles zelf te komen bekijken!
De presentatie begint om 20.00 uur en vindt plaats in de filmzaal (bovenverdieping) van de Cammeleur.

Hanny Oerlemans

22 APRIL 2015 HET ÖTZTAL

Op 22 april wil ik U met mijn fotoserie meenemen naar het Ötztal in Oostenrijk. Het Ötztal is een zijdal van het Inntal. De onstuimige rivier die door het dal stroomt, de Ötztaler Ache, mondt uit in de Inn. De rivier ontstaat uit de Venter Ache en de Gurgler Ache die beide ontspringen in de Ötztaler Alpen, een bergketen op de grens met Italië, met toppen boven de 3000meter en verschillende gletsjers. We hebben 2 jaar in Längenfeld gekampeerd, ongeveer halverwege het dal. De

foto's van deze serie zijn gemaakt in 2006. We volgen het dal van noord naar zuid, bij de samenkomst van Venter en Gurgler Ache gaan we eerst rechtsom naar Vent, dan linksom naar Ober-

gurgl en Hochgurgl, via de Timmolsjoch naar Italië. Ebene is een gehucht in het noorden van het Ötztal, waar we de Acher Klamm bezoeken. De grond bevat hier kalk, en dat zie je aan de plantengroei. Door de klamm dondert de Niederbach omlaag, maar we zien er weinig van. Wel zien we verschillende soorten vlinders, waaronder de koninginnepage en

de blauwoog. Door de velden met uitzicht op Sautens wandelen we naar Oberau. Via een overdekte houten brug komen we aan de ander kant van de klamm, waar we weer afdalen. Bij Oetz gaan we 2 maal met de gondelbaan naar de top van de Acherkogel. De ene keer wandelen we via de Knappenweg (mijnwerkerspad) naar Ochsegarten, langs de Kühtaialmhütte met uitzicht in het dal en de omliggende bergen. Dan naar de Balbachhütte, over de alm met vele bloemen en vlinders, overvliegende notenkrakers en raven. De alpenroosjes staan prachtig te bloeien. Via een rotsig pad met arvenbossages en hooilandjes met de veenluzernevlinder dalen we af. De andere wandeling voert ons langs de Bielenfelderhütte, ook hier zien we de notenkraker. We vinden het oude fotogenieke hutje en het uitzicht is wonderbaar.

Vanuit Habichen dalen we af door een met mos overdekte rotslawine naar de Ötztaler Ache. De Ache is hier ooit door de rotsen gebroken, waardoor een meer leegliep waar nu Längenfeld ligt. Over de rivier ligt de Weilerbrücke, die deels tegen de rotswand is aangebouwd. Dan klimmen we naar de Kanzel en de Kluft, twee uitzichtpunten, waarna we de weg naar de Piburgersee zoeken. Het smaragdgroene bergmeer is werkelijk een plaatje, hoewel er ook druk gezwommen en geroeid wordt.

Bij Umhausen bezoeken we de grootste en mooiste waterval van Tirol, met zijn 159 meter valhoogte en 2 niveaus. De indrukwekkende waterstofwolken geven dit natuurschouwspel zijn naam: Stuibenfall. Langs de stuivende waterval klimmen we omhoog. Weer beneden rijden we richting Niedertai. Voor dat we dit plaatsje bereiken, hebben we nogmaals fraai uitzicht op de Stuibenfall.

Vanuit Niedertai wandelen we over de Bergmähderweg hoog boven de Horlachbach naar de Larstigalm. Achter ons zien we de gletsjers van de Geigenkam, een 28km lange bergketen die de scheiding vormt tussen het Pitztal en het Ötztal. Voor ons het schitterende landschap met weiden vol bloemen, die ook vele insecten aantrekken. Bij de Larstigalm keren we terug, langs de klaterende beek naar Niedertai.

Bij Winklen volgen we het Geolehrpfad. Het landschap is ontstaan door een bergstorting, waardoor de vorming van de dal-kom van Langenfeld plaatsvond. Langs de snelstromende rivier zien we de gehakkelde aurelia en de zilverdistel. Dwa-

lend tussen de rotsblokken die overdekt zijn met bosbes, struikheide en mos, komen we bij het heksenhuisje. In vitrines zijn verschillende opgezette dieren te zien, met een informatiebord. Ook verschillende steensoorten zijn voorzien van een naamplaatje.

Bij Längenfeld gaan we een zijdal in naar Gries, het Sulztal. Vanuit het pitoreske plaatsje klimmen we naar de Vorder Sulztalamhütte. Er vliegen hier vele vlinders rond, waaronder de

apollovlinder. Na een verfrissing bij de hut klimmen we verder naar de Ambergerhütte met uitzicht op de Sulztalferner.

Vanuit de camping in Längenfeld steken we de Ache over en gaan de berg op, langs de Pestkapelle naar de Teufelskanzel, een uitzichtpunt hoog boven het dal van de Ache. Aan de overzijde ligt het gehuchtje Brand, hoog op een steile rotswand van de Gamskogel. We klimmen verder over de Duringer Panoramaweg, langs enkele watervallen waar de boserebia en parelmoervlinders rondfladderen. Na een tijdje dalen we af naar Astlehn en langs de Ache gaan we terug naar de camping, waar we onze dorst gaan lessen.

Sölden is een echte wintersportplaats. Maar ook in de zomer kun je hier skiën. Met de Gaislochbahn gaan we naar de Gaislochkogel, waar we het uitzicht bewonderen en foto's schieten. Dan met de gondelbaan terug naar het middenstation, van waar we naar Hochsölden wandelen. Dit is een zeer plantenrijk stukje, met o.a. verschillende orchideeënsoorten, vele lu-

zernevlinders en blauwtjes. Vanaf Hochsolden gaan we met de Rotkogellift nog verder omhoog. Onder ons fladdert een koninginpage mee. Boven wandelen we naar de Rettenbachferner, een fraai paadje met vele planten, waaronder gentianen. Bij de Rettenbachferner gaan we met de stoeltjeslift naar de top van de Schwarze Schneid, sneeuw alom, klik klik klik.

Dan
weer
terug.
We
wande-
len van
de Ret-
tenbach-
bach-
ferner
terug
langs
de Ret-
tenbach

naar Hochsolden. Dat gaat niet zonder slag of stoot, steile onduidelijke paadjes, een waterval waar we niet langs kunnen maar boven over de rotsen moeten passeren, maar het landschap is schitterend! Hoe verder we afdalen, des te meer planten we vinden, maar ook tussen de keien groeit bijvoorbeeld nog het alpenleeuwenebekje, verder het dal in o.a. baardig klokje, koeienoog en alpenzoetklaver. Vanaf de Rettenbachalmhütte gaan we met de bus terug naar Sölden.

Verder het dal in, bij Zweiselstein rechtsaf richting Vent. Het is een regenachtige dag. We stoppen bij verschillende watervallen om plaatjes te schieten, bij Winterstall kolkt het water van de Venter Ache wild onder de brug door. We zien hier ook nog een prachtige kloof bij Heiligenkreuz.

Bij Obergurgl gaan we met de stoeltjeslift omhoog naar de Hohe Mut, waar 21 dreitausenders en 21 gletjers te zien moeten zijn. Ik heb ze niet nageteld, maar het was echt schitterend daarboven, overal waar je kijkt bergen, watervallen, gletsjers. We volgen eerst een stukje de graat van de berg en dalen dan af richting de Rotmoosferner, naar het Rotmoostal, even verder rechtsom via een rotsig paadje richting een gasthaus. Vele

planten, vlinders en een steeds veranderend uitzicht op de gletsjer en het dal met een grindrivier die later de Rotmooswaterval vormt. Een appollovlinder laat zich niet fotograferen, wel poseert een murmeltier. Bij het gasthaus wordt het even vlak, hier ligt een veengebiedje. We volgen even een breed pad en dan weer via smalle paadjes langs een kloof naar de Rotmooswatervallen en het Zirbenwald. Door het Zirbenwald dalen we af naar Obergurgl

Via Hochgurgl gaan we richting Italië over de Timmolsjoch pasweg. Prachtige uitzichten, vele planten en vooral: veel vlinders, o.a. apollovlinder, keizersmantel, parelmoervlinders, morgenrood, dambordje, erebias, luzernevlinder, enz. In de verte zien we een murmeltier, fluitend om zijn familie te alarmeren. En als klap op de vuurpijl zien we nog een rouwmantel! Een dag met een gouden randje!

Fia Grootzwagers.

Jaarverslag vogelwerkgroep 2014

Natuurvereniging Ken en Geniet

In 2014 zijn er voor de werkgroepleden zes excursies naar vogelrijke gebieden georganiseerd. Zo zijn we dit jaar gegaan naar; de Strijbeekse Vennen, de Strabrechtse Heide, Huis ter Heide (Vroege Vogeltocht K&G), St.Jansberg in Mook, nachtzwaluwexcursie op de Regte Heide en naar Meijendel en Vogelplas Starrevaart (Trekvogeltocht K&G). Tijdens deze tochten hebben we vooral genoten van de diversiteit van de verschillende gebieden met hun veelzijdigheid aan vogelsoorten.

Diverse personen binnen de vogelwerkgroep zijn actief met inventariseren. In de maanden maart tot en met juli is een groep van vijf personen wekelijks actief met het **Broedvogel Monitoring Project** op Huis ter Heide in het deelgebied

Plakkeven en Velden bij de Spider.

In die periode is 16 maal het gebied bezocht. Uiteindelijk werden van 54 vogelsoorten (mogelijke) broedgevallen vastgesteld. Achtentwintig andere bijzondere vogelsoorten voldeden niet aan de interpretatie welke gesteld worden zoals bv. eenmalig in het gebied aangetroffen of buiten de datumgrenzen. Er zijn tijdens de bezoeken door de werkgroep 15 rode lijst soorten aangetroffen zoals; tapuit, paapje, watersnip, zwarte stern, boomvalk, zomertortel, koekoek, wielewaal, slechtvalk, groene specht, veldleeuwerik, boerenwaluw, graspieper, spotvogel en kneu.

Van de resultaten zijn verslagen gemaakt voor Natuurmonumenten en zijn de gegevens ingevoerd in het digitale databestand van Sovon.

Voor het project **MUS** (Meetnet Urbane Soorten) zijn een drietal groepen actief in Dongen en 's Gravenmoer.

Het meetnet omvat een drietal tellingen in het voorjaar waarin 8 tot 12 telpunten in het dorp worden gedaan wat resulteert in het onderstaande;

Postcodegebied 5109 ('s-Gravenmoer) in 2014 – 44 vogelsoorten,

Postcodegebied 5104 (Dongen) in 2014 – 31 vogelsoorten,

Postcodegebied 5107 (Dongen) in 2014 – 38 vogelsoorten.

Hieruit concluderen we door de jaren heen een achteruitgang van het aantal vogelsoorten in onze regio. Gegevens zijn doorgestuurd naar Sovon (Vogelonderzoek Nederland).

Natuurvereniging Ken en Geniet

De **Nestkastenwerkgroep**, welke uit 8 leden bestaat hebben bij 87 nestkasten welke in 7 "vogelreservaten" hangen de broedresultaten van zangvogels bijgehouden. Het doel is basale broedbiologische data bijeenbrengen om veranderingen in broedsucces en legbegin van vogelsoorten te volgen, en bepaald kunnen worden, die hierop van invloed kunnen zijn.

Totaal uitgevlogen jongen in de 87 nestkasten zijn;
111 koolmezen, 36 pimpelmezen, 3 roodborsten en 6 bonte vliegenvangers.

Dit jaar dus duidelijk minder dan vorig jaar toen waren het; 141 koolmezen, 95 pimpelmezen en 5 gekraagde roodstaarten. De oorzaak ligt vermoedelijk in het vroege warme voorjaar toen nog geen rupsen voorradig waren en de natte periode daarna.

Deze gegevens zijn ook weer doorgestuurd naar Sovon en de provinciale werkgroep NestKast.

De **Uilenwerkgroep**, waarin 10 personen actief zijn.

De uilenwerkgroep beschermt de Brabantse uilen van het landelijk gebied door het ophangen van uilenkasten en het verbeteren van hun biotoop. Leden van de werkgroep gaan bij de gastgevers langs om de kasten te onderhouden en inventariseren de broedresultaten.

In 2014 waren dat; 39 kerkuilkasten en 64 steenuilkasten.

Kerkuil	2014	Steenuil	2014
	Totaal		Totaal
Broedlocaties met activiteit	3	Broedlocaties met activiteit	1
Territoria	0	Territoria	1
Aantal broedgevallen	14	Aantal broedgevallen	22
Geslaagd	14	Geslaagd	19
Mislukt	0	Mislukt	3
Uitgevlogen jongen	46	Uitgevlogen jongen	43

Natuurvereniging Ken en Geniet

Nu één en ander in tabelvorm te zien is kan er maar één conclusie zijn:

Een prima uilenjaar!!!!!!

Bijzonderheden m.b.t. gastgevers:

- Er is weer door de kerkuil gebroed in de Protestantse kerk.
- Twee kerkuilgastgevers verraste ons met een tweede broedsels.
- Bij twee dichtbij elkaar wonende gastgevers werden alle uilen dood aangetroffen. In de toekomst willen we beter uitzoeken wat de oorzaak hiervan zou kunnen zijn. In het uiterste geval willen we zelfs door derden naar de doodsoorzaak laten kijken.
- Bij twee gastgevers zijn vier kerkuilen uitgezet ,die opgegroeid waren in de vogelopvang in Zundert. Het lijkt succesvol te worden.
- De ransuil heeft in 's Gravenmoer op twee plaatsen gebroed.
- Een paartje steenuilen heeft de EVZ (Ecologische Verbindings Zone) gevonden.

Twee groepen van de vogelwerkgroep hebben **PTT-tellingen (Post Transect Tellingen)** in het najaar (wintertellingen) gedaan in het gebied "de Langstraat" (met 33 soorten) en "omgeving Tilburg en Loonse Plakke" (met 42 soorten). Bij een PTT telling worden, op 20 telpunten in een vastgestelde route om de 500 meter, vijf minuten lang alle vogels geteld. Deze verslagen worden ook doorgestuurd naar SOVON.

De doelstelling van de vogelwerkgroep is om geïnteresseerden gelegenheid te geven in groepsverband te genieten van vogels en zo hun kennis van vogels te vergroten. Ook wordt getracht beginnelingen enthousiasme en interesse bij te brengen op het gebied van vogels. Mensen die verder willen met vogels door o.a. zich bezig te houden met tellingen, inventarisaties en bescherming, zijn van harte welkom. Heb je interesse, meld je dan aan bij de vogelwerkgroep van natuurvereniging Ken en Geniet via vogel@kenengeniet.nl

Leo Reijnierse, coördinator VWG Ken en Geniet

HET TOCHTENPROGRAMMA VAN 2015

Het programma dat u vorige keer bij het Hoefblad heeft ontvangen is op enkele punten aangepast.

- De tocht van 15 maart vertrekt niet om 8.30 uur, maar om 8.00 uur.
- De bustocht van 6 juni is verzet naar zaterdag 26 september.
- Zondag 7 juni gaan we naar de Bleeke Heide
- de tocht van 27 september is komen te vervallen, i.v.m. de bustocht op 26 september
- en tenslotte is de snertwandeling niet op 3 januari maar op 10 januari 2016

Houdt altijd het Hoefblad in de gaten, hier staan de juiste data en tijden in.

PROGRAMMA

De parkeerplaats van sporthal de Salamander, Belgiëlaan 2 is het vertrekpunt voor alle tochten, u dient zelf naar deze plaats te komen.

Woensdag 11 maart: Mooie natuurmomenten in Nederland, een fotopresentatie van Wim Tuijelaars, bekend van zijn fantastische vogelopnamen, maar ook met oog voor de rest van de natuur. De voorstelling vindt plaats in de filmzaal van de Cammeleur, Hoge Ham 126 te Dongen, aanvang 20.00 uur.

Zondag 15 maart: Autotocht van een halve dag naar het Merkske bij Hoogstraten, we maken een wandeling over een laarzenpad o.l.v. Jos van Dongen. 't Merkske, een zijriviertje van de Mark, vormt de natuurlijke grens tussen Nederland en België. De vallei van 't Merkske staat borg voor meer dan 1000 hectare bijzondere natuur. Dit smalle en kronkelende riviertje

ontspringt als Noordermark in 'Het Moer' in België. Doordat de vallei van 't Merkske lange tijd in de vergeethoek is blijven staan, heeft de natuur aan beide kanten van de grens jaren lang haar gang kunnen gaan. Vertrek om 8.00 uur, opgeven voor dinsdag 10 maart 20.00 uur.

Woensdag 25 maart: Fotopresentatie over het Dahner Felsenland, een schitterend gebied met vele rotspartijen, veel planten en vlinders. Hanny Oerlemans, verzorgt deze voorstelling, zie voor meer informatie pagina 7 van dit Hoefblad. De voorstelling vindt plaats in de grote zaal van de Cammeleur, Hoge Ham 126, aanvang 20.00 uur.

Zondag 29 maart: Autotocht van een halve dag naar de Nemerlaer, een gebied van Brabants Landschap, welke hier ook haar kantoor heeft. Het is een gevarieerd landgoed en natuurgebied in de Noord-Brabantse gemeente Haaren aan de spoorlijn van Oisterwijk naar Boxtel. Het landgoed omvat 165 ha. Het gebied is sinds 1964 eigendom van de stichting Het Brabants Landschap, evenals het bijbehorende Kasteel Nemerlaer waaraan het landgoed zijn naam ontleend. Het kasteel is vernoemd naar het riviertje de Amer (later Nemer) en Laer (open plek in het bos). Gidsen zijn Christ Grootzwagers en Beppe Verhage, vertrek om 9.00 uur, opgeven voor dinsdag 24 maart 20.00 uur.

Zondag 12 april: Autotocht van een halve dag naar Wolfslaar bij Breda. Samen met Jeroen Nusselein gaan we op zoek naar mossen, die hier in allerlei variëteiten voor komen. Het is een bijzonder gebied, met ook vele vogelsoorten en planten. Vertrektijd is 9.00 uur, opgeven voor dinsdag 7 april 20.00 uur.

Woensdag 22 april: Fia Grootzwagers neemt u mee naar het verre Ötztal, gelegen in Tirol. Een land van bergen en dalen, watervallen en gletsjers, met prachtige bloemen en vlinders. Zie voor meer informatie pagina 11 van dit Hoefblad, de voorstelling vindt plaats in de filmzaal van de Cammeleur, Hoge Ham 126.

Zondag 26 april: We gaan weer op pad met onze fietsgroep, voor een flinke fietstocht door ons mooie Brabant. We vertrek-

ken om 9.30 uur bij het vaste vertrekpunt sporthal de Salamander. Voor de pauze tussen de middag dient u zelf brood mee te nemen en wat te drinken. Opgeven voor deze dagfiets-tocht voor dinsdag 21 april 20.00 uur.

Zaterdag 9 mei: Autotocht van een halve dag, de Vroege vogeltocht naar de Zouweboezem, dit gebied ligt ten zuidoosten van Ameide en ten westen van de Zouwekade. In het noorden van het gebied is het natuurontwikkelingsgebied 'De Boezem' gelegen. In het gebied komen purperreiger, roerdomp, bruine kiekendief, porseleinhoen, kwartelkoning, zwarte stern, blauwborst en krakeend voor.. Binnen het gebied komen waterpartijen voor waarin verschillende verlandingsstadia aanwezig zijn. Dus een ideaal vogelgebied. Leo Reijnierse is onze gids. Vertrek om 7.00 uur, opgeven voor dinsdag5 mei 20.00 uur.

Zondag 24 mei: Autotocht van een halve dag naar de Kampina, waarbij we de omgeving van de Huisvennen bezoeken. Een schitterend natuurgebied, waar vele vogels verblijven op en in de omgeving van de prachtig gelegen vennen. Wim Blankers en Fia Grootzwagers zullen u er veel meer over vertellen. Vertrek 8.00 uur, opgeven voor dinsdag 19 mei 20.00 uur.

Zondag 7 juni: Autotocht van een halve dag naar de Bleeke Heide bij Wuustwezel, let op dit is weer een laarzenpad, dus goed schoeisel is gewenst. Jos van Dongen zal u veel wetenswaardigs weten te vertellen. De Bleeke Heide is een weidevogelreservaat en maakt deel uit van de Chaamsche beken. U kunt hier patrijzen zien en kwartels horen en door de jaren heen is er een breed scala aan steltlopersoorten waargenomen: grauwe franjepoot, krombekstrandloper, gestreepte strandloper, temmincks strandloper... en nog veel meer. Vertrek 8.00 uur, opgeven voor dinsdag2 juni.

Zaterdag 13 juni en zondag 14 juni: Open tuinendagen, vanaf 11.00 uur staat de poort van de Kandoeltuin voor u open en zullen diverse werkgroepen aanwezig zijn, om u het één en ander te vertellen, meer hierover in het volgend Hoefblad.

OPGEVEN VOOR DEZE EXCURSIES KUNT U BIJ:

Ad en Lenie Leeggangers, Roeloff van Dalemstaat 50,
tel. 0162-313858

En bij:

Marie-José van Gestel, Hubertusstraat 9, tel. 0162-322316

Of (mobiel) 06-10120230

Of via e-mail: mjvangestel.burmanje@home.nl

Wie zich via e-mail opgeeft bij Marie-José krijgt altijd een bevestiging toegestuurd. Indien dit niet het geval is, mogelijk door vakantie, dan graag alsnog bellen naar Ad en Lenie. Leden en niet-leden, die zich eenmaal hebben opgegeven voor één van de tochten van Ken en Geniet, dienen de aan deze tocht verbonden kosten te voldoen. Dit geldt ook als men door omstandigheden niet met deze tocht mee kan gaan, tenzij een ander de plaats van hem/haar overneemt.

MEDEDELINGEN

Als nieuw lid heten wij van harte welkom:

Mw. De Wit-Kuijpers, Oude Baan 60a, Dongen

Mw. Judith Noordanus, Tuin 62 Dongen

LIDMAATSCHAP "KEN EN GENIET":

De CONTRIBUTIE bedraagt voor leden € 14, - per jaar.

Bij het aangaan van het lidmaatschap in de loop van het jaar wordt € 1,25 per maand berekend.

Jeugdleden (14-16 jaar), huisgenoten en 65-plussers betalen € 12, - per jaar; bij het aangaan van het lidmaatschap in de loop van het jaar betalen zij € 1,25 per maand.

De minimum donatie voor begunstigers bedraagt € 12, - per jaar, wanneer zij het verenigingstijdschrift wensen te ontvangen.

Contactpersonen werkgroepen:

Uilenwerkgroep:
uil@kenengeniet.nl

Thieu Verharen
Stevenshof 13, 's Gravenmoer
Tel. 0162-315480

Nestkasten verkoop:

Ad Leeggangers
Roeloff van Dalemstraat 50,
Dongen
Tel. 0162-313858

Vogelwerkgroep:

Nestkastencoordinator
vogel@kenengeniet.nl

Leo Reijnierse

Kard.v.Rossumstraat 52, Dongen
Tel. 0162-316475

Vlinderwerkgroep:

vlinder@kenengeniet.nl

Fia Grootzwagers

Triangelaan 17, Dongen
Tel. 0162-315404

Natuurtuin Kandoel:

Peter Verschure

Groenstraat 11a, Dongen

Tel. 0162-313297

Anton Staps

Dongenseweg 7, Kaatsheuvel

Tel. 0416-273332

Kopij voor het volgende Hoefblad kunt u inleveren vóór 1 mei a.s. bij het redactieadres: Christ Grootzwagers, Kamilletuin 6, 5103CB te Dongen. Ook is het mogelijk uw kopij via e-mail te versturen, **GRAAG ALS BIJLAGE VERZENDEN, WORD BESTAND, lettertype arial 11.**

Het e-mail adres is: hoefblad@kenengeniet.nl

Houdt 't Hoefblad
altijd binnen
het bereik!

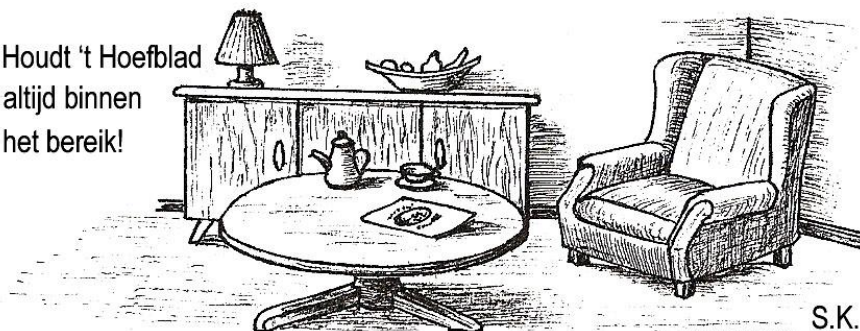

FOTO EXPOSITIE MET KERST 2015

Zoals is afgesproken, gaan we bij de kerstbijeenkomst een foto expositie houden, waar tevens een wedstrijd aan verbonden is.

Er zijn drie categorieën:

FLORA

Flora duidt het plantenrijk aan, dus alles wat met planten en bloemen te maken heeft.

FAUNA

Fauna duidt het dierenrijk aan, dus alles wat met dieren te maken heeft.

LANDSCHAPPEN

Landschapfotografie is het weergeven van landschappen; bergen, valleien, bomen, rivieren en bossen, als onderdeel van de foto. De hemel is vrijwel altijd onderdeel van het kunstwerk en de weersgesteldheid is een aspect van de compositie.

Alle leden van Ken en Geniet mogen foto's inleveren. De foto's mogen niet digitaal bewerkt zijn, wel eventueel wat uitgevergroot. De ingeleverde foto's worden zoveel mogelijk tentoongesteld, afvallen kan mogelijk zijn indien er te veel foto's worden ingeleverd om te worden geëxposeerd.

Er is dus nog tijd genoeg om een mooi plaatje te schieten, zelfs dicht bij huis moet dat lukken.

Ik ga ervan uit dat iedereen zijn of haar foto digitaal zal kunnen aanleveren, fotorolletjes zijn misschien zelfs niet meer te koop. Als de fotografen ons overstelpen met foto's, kunnen wij de kerstbijeenkomst van 2015 opsieren met een mooie foto expositie.

Digitaal inleveren kan via de mail: vogel@kenengeni.nl
Leo Reijnierse Kard.v.Rossumstraat 52, Dongen Tel. 0162-316475

Natuurvriendelijke groeten, Kees Steenvoorden

HET JAAR VAN DE DAS

Wat is er bijzonder aan de das?

Dassen hebben een sterk sociaal leven. Een familiegroep bewoont gezamenlijk een burcht met territorium, waar andere dassen uit verdreven worden. Onder gunstige omstandigheden wonen er tot 20 dassen bij elkaar. Dassen zijn de oudste bouwers: sommige burchten zijn ouder dan de oudste Neder-

das

S.K.

landse steden. Een burcht heeft soms wel tientallen ingangen en bestaat uit hollen die door lange gangen - van soms enkele honderden meters lang - met elkaar verbonden zijn. Dassen zijn ook op andere vlakken traditioneel. Ze gebruiken vaste routes tussen hun burchten en hun voedselplekken, soms al eeuwenlang op dezelfde plek.

Hoeveel dassen leven er in Nederland?

Rond 1900 leefden er naar schatting 12.000 dassen in Nederland. Maar dat aantal was in 1980 gedaald tot ongeveer 1.200, voornamelijk door vervolging. Door verbeterde en meer gerichte bescherming van de das groeit de Nederlandse populatie weer. Er zijn nu naar schatting weer circa 5.000-6.000 dassen. We willen in het Jaar van de Das een meer precieze inschatting te maken van het aantal Nederlandse dassen. Vandaar de landelijke dasentelling.

Waar komt de das voor?

De das komt voor in bijna alle Nederlandse provincies, alleen in Zuid-Holland en Zeeland komt de das hooguit incidenteel voor. Maar we weten dat ons verspreidingsbeeld niet compleet is, daarom gaan we in het Jaar van de Das een telling organiseren. Daarmee willen we de actuele verspreiding weer goed in beeld krijgen. We hopen natuurlijk op verrassingen: dassen ontdekken waar we nog niet wisten dat ze voorkwamen.

Wat eet een das?

Regenwormen, fruit, larven van kevers, kleine diertjes die hij toevallig tegenkomt (een das kan niet in bomen klimmen en ook niet hard achter een prooi aanrennen) en granen.

Zijn dassen beschermd?

Ja, en dat is nog altijd hard nodig. Dassen zijn door hun gedrag (weinig alert en sterk gebonden aan hun burchten en vaste looproutes) kwetsbaar voor verstoring en vervolging. Daarom hebben zij al in de jaren '40 van de vorige eeuw een wettelijke bescherming gekregen. Door deze bescherming zijn

er maatregelen getroffen om de das te helpen en met succes. Maar het herstel van de das is nog lang niet voltooid, en bescherming blijft nodig.

Wat zijn de grootste bedreigingen voor de das?

Jaarlijks sneuvelen er zo'n 1.000 dassen in het verkeer. Dit aantal kan fors omlaag door beter onderhoud van bestaande dassentunnels en het aanleggen van nieuwe dassentunnels. Daarnaast zijn er bedreigingen door de afname van het leefgebied door ruimtelijke ontwikkelingen als wegeaanleg, het aanleggen van golfbanen en stadsuitbreidingen. Tot slot heeft de das een slechte naam onder boeren, wat regelmatig leidt tot ongenueanceerde berichten in de pers over de ondervonden overlast van de das.

Zorgt de das voor overlast?

De das kan lokaal voor beperkte schade aan gewassen (voornamelijk maïs) en graslanden zorgen. Deze schade is erg beperkt (de orde van grootte is enkele honderden euro's) en werd tot eind 2014 volledig vergoed. Doordat de overheid sinds kort echter driehonderd euro vraagt als behandelingskosten, is het voor boeren niet meer zinvol deze schade te melden. Het Bureau van de Zoogdiervereniging heeft hierover in opdracht van het Faunafonds een rapport uitgebracht: http://www.bij12.nl/assets/Rapporten_88-Dassenschade-en-preventie1.pdf.

Hoe kan ik zelf de das helpen?

Geniet van eventuele waarnemingen van de das of zijn sporten, maar laat de das zoveel mogelijk met rust en verstoor hem niet. Loop niet over zijn burcht, dassen

ruiken dat en durven dan soms een hele nacht niet naar buiten te komen om te eten.

Het melden van verkeersslachtoffers bij Zoogdiervereniging of Das&Boom kan helpen bestaande voorzieningen te verbeteren, of aanleiding zijn een nieuwe voorziening aan te leggen. Gun de das zijn plek in onze natuur en voorkom dat er plannen ontwikkeld en uitgevoerd worden die de das onnodig benadelen. Met een beetje goede wil zijn mensen- en dassenbelangen goed te verenigen.

Waar kan ik meer informatie over de das vinden?

Er is meer informatie te vinden over de das op de onderstaande websites: <http://www.zoogdiervereniging.nl/das> en <http://dasenboom.nl/>

Na het plaatsen van de info-borden is het ijsvogelwandeproject afgerond.

De vogelwerkgroep van natuurvereniging Ken en Geniet had het initiatief genomen om onderzoek te doen naar de mogelijkheid het leefmilieu, in

het bijzonder de broedbiotoop van de ijsvogel, te bevorderen middels aanleg, controle en onderhoud van ijsvogelwanden.

Wél vis, geen broedgelegenheid.

IJsvogels zijn afhankelijk van voldoende voedsel zoals (kleine) vissen en waterinsecten. Maar óók van geschikte broedplaatsen. Dat zijn steile onbegroeide oevers of stevige wortelkluiten van omgevallen bomen, waarin zij een nestgang graven.

In de broedperiode, van maart tot augustus, worden volwassen ijsvogels bijna uitsluitend in de omgeving van hun nestplaatsen gezien. Vanaf eind mei zwerven de eerste jongen uit. Zij verlaten het broedgebied en zoeken elders grote en kleine wateren om er te foerageren. In de herfst en winter komen daar ook ijsvogels bij die de koude oostelijke en noordelijke streken ontvluchten. Meestal verdwijnen deze vogels weer aan het begin van het volgende broedseizoen. De reden hiervoor is o.a. dat de natuurlijke nestgelegenheid op veel plaatsen ontbreekt.

Kortom, er is wel voedsel, maar geen nestgelegenheid. Een mogelijke natuurlijke omgeving waarin de ijsvogel kan leven en zich kan voortplanten dus, mits kans op broeden wordt geboden.

Dat kan - soms heel simpel - door broedwanden te maken. In het voorjaar van 2014 hebben leden van de vogelwerkgroep in de oever van de Dongestroom bij 's Gravenmoer een aantal natuurlijke wanden aangelegd. Ook is de wand (aangelegd door waterschap Brabantse Delta) in de Onkelsloot ter hoogte van de watertoren onder handen genomen. Groot was onze vreugde toen bleek dat er in één van de door ons aangelegde wanden in de Dongestroom een paartje ijsvogels tot broeden kwam. Dit was sinds jaren niet meer vastgesteld. Omdat ook ijsvogels meerdere keren broeden hebben ze zelfs voor een tweede keer gebroed. In het eerste legsel zijn zeker 2 jonge vogels groot gebracht en in de tweede broedronde hebben we 3 jonge ijsvogels zien opgroeien, een mooi resultaat.

In het najaar zijn we aan de slag gegaan met het maken van een aantal kunstwanden, één keerschotwand langs de Donge, één keerschotwand in de treksloot van het Kerkebos en één wortelkluitenwand aan "de Wiel" in het Kerkebos in 's Gravenmoer.

Met het plaatsen van informatiepanelen proberen we educatief mensen op de hoogte te brengen van het belang van de natuurwaarde van het gebied zoals het is gelegen aan de rand van de bebouwde kom van het kerkdorp 's Gravenmoer.

De ijsvogelwanden konden worden gerealiseerd door subsidie en medewerking van; Nationale Postcode Loterij, Vogelbescherming Nederland, Waterschap Brabantse Delta en de Gemeente Dongen.

Op de foto ontbreekt René Louwet

ALGEMENE LEDENVERGADERING 19-02-2014

Aanwezig zijn 66 leden.

1. Christ opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. De vrijwilligers worden bedankt, ze zijn onmisbaar voor Ken & Geniet. Verder geeft hij een kort overzicht van alles wat er in 2014 is gebeurd. De werkgroepen zijn druk bezig geweest met o.a. het plaatsen van ijsvogelwanden, werkgroep lokaal voor het bouwen van een nieuwe “paardenstal”; beleef de lente van Varra, met camera's in de tuin van Peter Verschure. Verder vraagt hij een minuut stilte om de leden die het afgelopen jaar zijn overleden te gedenken.

2. De notulen van de Algemene Ledenvergadering worden voorgelezen, er zijn geen opmerkingen.
3. Ingekomen stukken: bericht van verhindering is ontvangen van mw. Jo Grootzwagers, mw. Rullens, mw. Jeanne Verhees, dhr. P. Verschure, dhr. Kees van Dongen, fam. v.d. Veeken en fam. Noordanus.
4. Het jaarverslag van 2014 wordt voorgelezen, ook hierop is geen commentaar.
5. De penningmeester leest het financiële jaarverslag van 2014 voor, op de tafeltjes ligt hiervan een afschrift zodat de leden dit kunnen volgen. Christ legt uit dat er meer uitgaven waren door de aanschaf van de maaimachine en twee maal aankoop apparaten vanwege diefstal. Ook hierop komen geen aanmerkingen,
6. De kascontrolecommissie, Annie à Campo en Leny van de Gevel brengen bij monde van Leny verslag uit; alle kasstukken zijn in orde bevonden en Leny verzoekt dan ook om John volledige kwijtschelding te geven waarmee het bestuur akkoord gaat.
7. Christ bedankt Leny voor haar werk in de afgelopen twee jaar en hij verzoekt de leden om een nieuw commissielid die samen met Annie de controle voor 2014 voor zijn/haar rekening neemt.
Lenie v.d. Nieuwenhuizen stelt zich hiervoor beschikbaar.
8. Volgens rooster zijn Marie-José en Christ Grootzwagers aftredend, beiden stellen zich herkiesbaar en aangezien er geen tegenkandidaten zijn gemeld, worden zij herkozen.
9. De begroting voor 2014 wordt door John voorgelezen. Kees Steenvoorden en Leo Reijnierse vragen waarom er dit keer zoveel uitgaven zijn. Christ legt uit dat er grotere inkopen zijn gedaan zoals de picknicktafel voor Corrie Koreman. En zegt ook dat het bestuur van plan is om de contributie met ingang van 1 januari 2016. Een verhoging van € 3. De contributie wordt dan € 17 en voor 65+ leden € 15 per jaar. Beppie vraagt of het zinvol is om nieuwe leden te werven. Natuurlijk is dit zinvol. Als de nieuwe ruimte klaar is, kunnen we meer mensen ontvangen, meer aan de weg timmeren en op die manier meer leden zien te krijgen.

10. Bespreking van de plannen voor 2015; Christ bespreekt de nieuwe lijst met de tochten. Op 21 maart doen we mee met NL Doet. We gaan wijkverenigingen warm zien te krijgen om de wijken groener te maken door b.v. inzaaien van meer wilde bloemen. Er wordt gevraagd of vrijwilligers zich willen melden om voor buurtvereniging de Polder op de markt te staan van 11-16 uur, voor de Dag van het park in het Vredeoordpark, voor de open tuindagen op 13 en 14 juni, voor een snoeiochtend op 21 februari tussen 9 en 12 uur, voor de picknick bij Peter Verschure op 13 september en ook om daar een greppel te graven van ca. 30 cm diep.
11. Els leest de lijst met de jubilarissen voor en Christ feliciteert de leden die 25 jaar lid zijn van Ken en Geniet: mw. Jo Grootzwagers (niet aanwezig i.v.m. ziekte) en dhr. Koomen (niet aanwezig i.v.m. vakantie), mw. Mien Marcelis- van Groenendaal en mw. Adrie van de Schans.
12. Rondvraag: Er is niemand met een vraag.
13. Christ sluit de vergadering en bedankt de aanwezigen voor hun komst en geeft aan na de pauze een film te vertonen over de aanleg van de ijsvogelwanden en ook over het vogeltje zelf door Leo Reijnierse.

Els Scheepers, secretaris

BELEEF DE LENTE

Sinds 2007 kun je met de webcams van Vogelbescherming Nederland rechtstreeks in vogelnesten kijken, live, 24 uur per dag, van 1 maart (dit jaar 2 weken eerder!) tot 1 juli!

Miljoenen bezoekers over de hele wereld leven zo mee met het wel en wee van de kleine koolmees tot de grote bosuil. Vogelbescherming wil dat zoveel mogelijk mensen kunnen genieten van het kijken naar vogels. Draagvlak voor natuurbescherming begint immers met liefde voor de natuur.

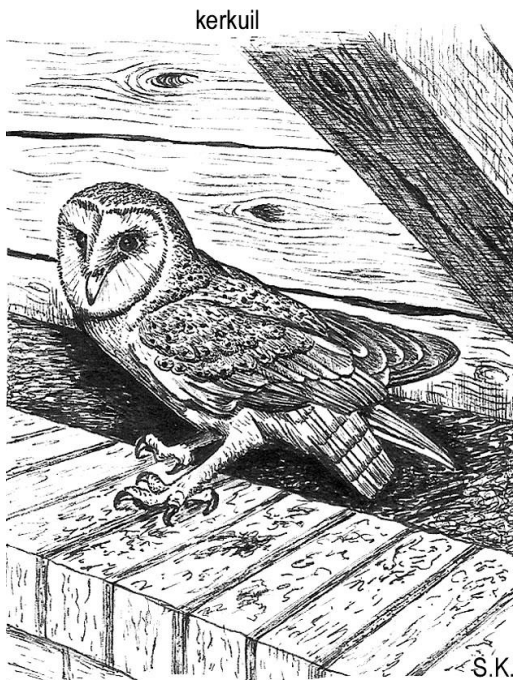
Beleef de Lente wordt mogelijk gemaakt door de belangeloze inzet van tientallen vrijwilligers, voor en achter de schermen, de bijdrage van vogelwerkgroepen en soortwerkgroepen en

natuurlijk de terreinbeheerders en particulieren die gastvrijheid bieden aan de vogelnesten met de camera's.

Vogelbescherming werkt samen met de VARA, die gedurende het lente seizoen wekelijks aandacht besteed aan Beleef de Lente in zowel het radio- als TV programma Vroege Vogels. Op radio 1 elke zondag rond 9 uur en op TV elke dinsdag om 19.20 uur op ned 2.

Dongen speelt dit jaar en zoals het ernaar uit ziet ook de komende jaren een belangrijke rol, al mogen we dat niet hardop

roepen, dit i.v.m. de privacy van de tuinbezitter, maar luister en kijk maar eens goed, dan weet de echte Ken en Genie-ter genoeg.

Wat is Beleef de Lente?

Beleef de Lente is sinds 2007 de gratis website van Vogelbescherming Nederland waar je tussen 1 maart en 1 juli (in 2015 al vanaf 15 februari) met webcams live kan kijken naar vogels in hun

nest. Miljoenen bezoekers over de hele wereld hebben zo de afgelopen jaren de spectaculaire en verborgen gebeurtenissen van de broedvogels gevolgd. Beleef de Lente is te vinden op www.beleefdelente.nl.

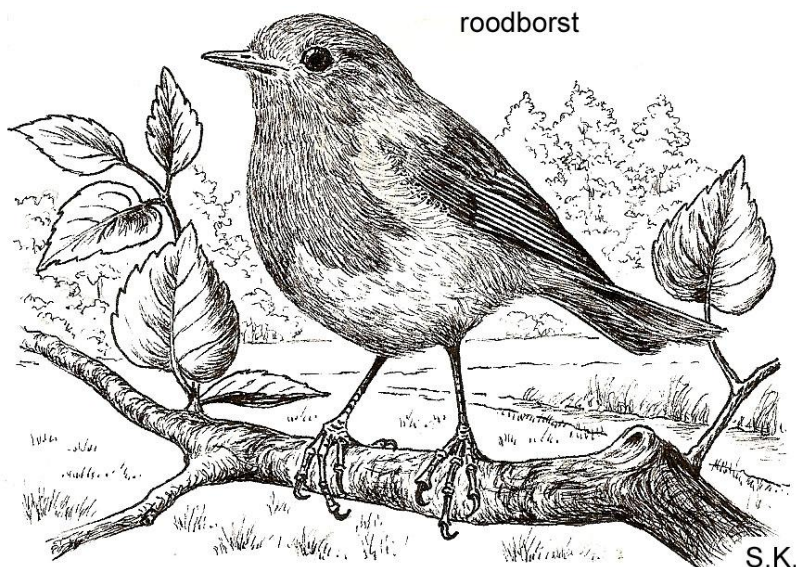
Wat is Beleef de Lente Junior?

Sinds 2012 is er een scholenversie van Beleef de Lente: Beleef de Lente Junior, speciaal gemaakt voor het digiboard.

Leerkrachten van groep 1 tot en met 8 kunnen hier onder andere lesmateriaal downloaden en zelf lesmateriaal uploaden. Daarnaast kunnen kinderen hier, net als bij Beleef de Lente, naar de live-beelden kijken en met elkaar praten over dat wat ze zien. Beleef de Lente Junior is te vinden op www.beleefdelentejunior.nl

Waarom organiseert Vogelbescherming deze websites?

VogelbeschermingNederland is dé vereniging voor iedereen die van vogels houdt en ze wil beschermen. Met ruim 140.000 leden willen ze de leefgebieden van vogels beschermen, of

dat nou in de natuur, de stad of op het platteland is. Met de webcams van Beleef de Lente kan iedereen vogels leren kennen op een makkelijke en toch spannende manier. Je ziet dingen die normaal voor je verborgen blijven, en krijgt zo bewondering en respect voor hoe de vogels hun jongen groot brengen. Wil je ook meehelpen vogels beschermen? Voor slechts € 24,50 ben je lid en ontvang je ook nog eens 5 keer per jaar het blad Vogels! Je kan ook actielid worden voor € 5,-. Dit lidmaatschap stopt automatisch na zes maanden.

Worden vogels verstoord door de camera's?

Nee. De camera's worden alleen geplaatst bij vogelsoorten die geen last hebben van de camera's. Als er ook maar een klein risico op verstoring is door de camera's, plaatsen we ze niet. Dankzij de deskundige inbreng en hulp van de vrijwilligers van de soortwerkgroepen weten we precies welke vogel in beeld gebracht kan worden, en waar en wanneer je uit de buurt moet blijven. Daarnaast installeren we de camera's altijd voordat het broedseizoen begint. Zo kan de vogel, als hij een nestplek uitzoekt, wennen aan de camera in de buurt.

Waarom grijpt Vogelbescherming niet in als er iets met een vogel gebeurt?

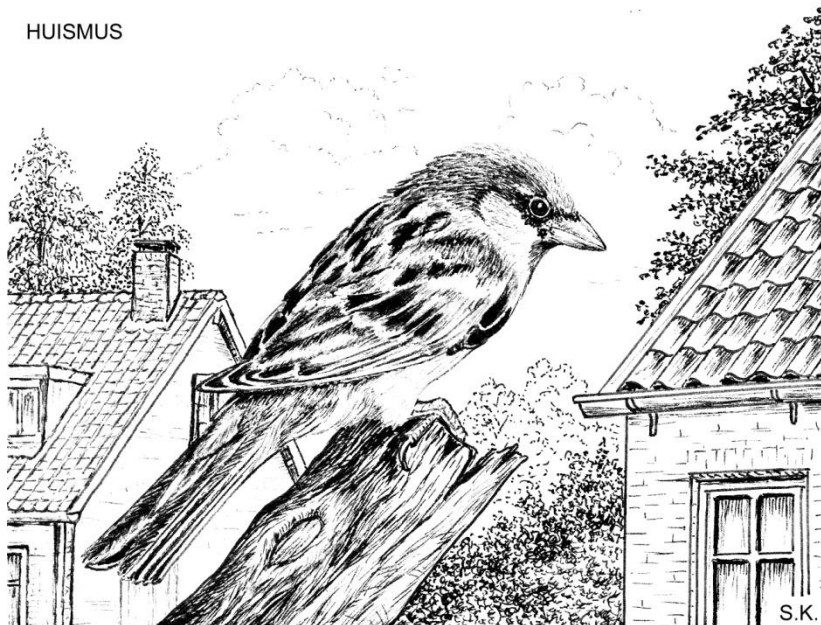
De vogels voor de camera zijn wilde vogels, die zelf hun voedsel zoeken, nestplaats bouwen of zoeken en hun jongen groot brengen. De vogels die in nestkasten broeden, doen dat omdat de natuurlijke broedholtes in oude bomen of gebouwen steeds schaarser worden. Wij plaatsen de vogel niet in de kast, de vogel bepaalt waar hij broedt en wat hij eet. Dat is de vrije natuur, en Vogelbescherming laat via Beleef de Lente zien wat er tijdens het broedseizoen in de vrije natuur allemaal kan gebeuren. Vogelbescherming kiest ervoor om de natuur haar gang te laten gaan en niet in te grijpen in natuurlijke processen. Ook al kan het emotioneel zijn om te zien dat een vogel het moeilijk heeft of sterft. Maar wat voor de camera's van Beleef de Lente te zien is, kan in principe in elk ander nest ook gebeuren zonder dat we daar weet van hebben.

Waarom worden sommige vogels geringd?

Voor onderzoek is het nodig om de levensloop van een vogel te kunnen volgen. Sommige Soortwerkgroepen, zoals Steenuilen Overleg Nederland (Stone), doen dit soort onderzoek (Stone bij steenuilen). Een van de methoden om dit te doen is jonge vogels een ring met een unieke code om hun poot doen. Elke keer dat de vogel later gezien wordt door vogeltellers en onderzoekers, wordt de code doorgegeven en geregistreerd. Zo krijgen we zeer waardevolle informatie over onder meer verspreiding, broedsucces en leeftijd, met als uiteindelijke doel dat we deze soorten beter kunnen beschermen. De Soortwerkgroepen die vogels ringen, hebben daartoe allemaal de

benodigde vergunningen. Vogelbescherming staat hier achter en staat toe dat sommige vogels ten tijde van Beleef de Lente een ring krijgen. Het ringen doet geen pijn en duurt zo kort mogelijk, waardoor verstoring tot een minimum wordt beperkt. De vogels ondervinden heel weinig last van de ring. Als u wilt helpen, dan kunt u doneren voor het ringen van diverse soorten vogels. Kijk daarvoor eens bij de slechtvalk en de ooievaar.

HUISMUS

Wat gebeurt er met het geld als ik een van de projecten steun?

Binnen Beleef de Lente bestaat de mogelijkheid om activiteiten die vogels ten goede komen met een donatie te ondersteunen. De opbrengsten komen ten goede aan projecten van verschillende vrijwilligersgroepen (Soortwerkgroepen) die zich bezig houden met bescherming van specifieke soorten vogels. Per project kunt u zien waarvoor het geld bestemd is.

Wie zitten er achter Beleef de Lente?

Beleef de Lente is een campagne van Vogelbescherming Nederland. Het is de grootste publiekscampagne van Vogelbe-

scherming waarvoor tientallen vrijwilligers en medewerkers in de weer zijn. Binnen Vogelbescherming zijn collega's van de afdelingen Communicatie (projectleiding, website, voorlichting en perszaken), Marketing (leden- en fondsenwerving) en Bescherming (inhoudelijke ondersteuning) betrokken. Daarnaast zijn diverse Soortwerkgroepen en Vogelwerkgroepen en alle andere vrijwilligers onmisbaar voor het slagen van Beleef de Lente en Beleef de Lente Junior. In totaal werken jaarlijks tussen de 50 en 70 vrijwilligers aan Beleef de Lente. Vogelbescherming blijft te allen tijde eindverantwoordelijk voor Beleef de Lente.

steenuil

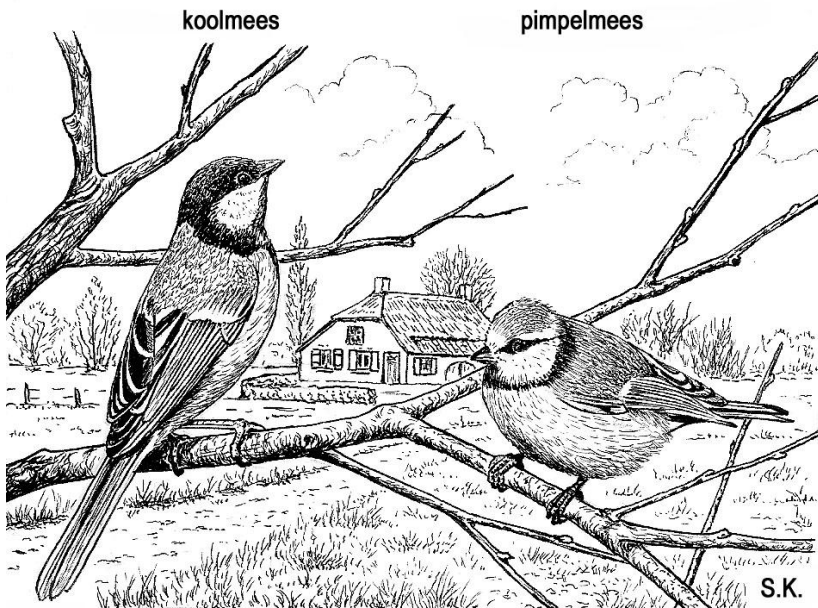
S.K.

Ik wil Beleef de Lente steunen

Help mee om 'Beleef de Lente' mogelijk te maken. SMS LENTE naar 4333 en doneer €2,50 aan Vogelbescherming Nederland. Uw waardering en steun voor 'Beleef de Lente' en het werk van Vogelbescherming kunt u ook laten blijken met een eenmalige gift op bankrekening NL.44.INGB.00.00.65.65.00 o.v.v. 'donatie Beleef de Lente'.

Waarom zie ik een advertentie bij Beleef de Lente?

Om Beleef de Lente in de lucht te houden is erg veel geld nodig. De kosten voor Beleef de Lente worden elk jaar hoger. Daarom moet Vogelbescherming op zoek naar nieuwe manieren om extra geld te krijgen. Een methode om dat te doen is via het plaatsen van advertenties. Op die manier blijft Beleef de Lente gratis toegankelijk voor iedereen. Daarnaast kunt u zelf ook uw steentje bijdragen! Steun bijvoorbeeld Beleef de Lente en het andere werk van Vogelbescherming met een eenmalige donatie. U kunt natuurlijk ook gebruik maken van onze speciale actie en actielid worden. U ontvangt dan twee

keer ons prachtige kwartaaltijdschrift **VOGELS**. Ook krijgt een u lidmaatschapspas en korting in onze webshop. Uw lidmaatschap stopt vanzelf na zes maanden. Het actielidmaatschap kost éénmalig € 5.

Help mee de vogels te beschermen! Genieten van vogels en vogels beschermen gaat hand in hand. In het veld met een kijker, in de tuin bij de voedertafel: vogels kijken is fascinerend, spannend en soms ontroerend. Maar zonder onze bescherming redden ze het niet. Vogelbescherming Nederland komt op voor vogels en hun leefgebieden.

Hoe kan ik meedoen met Beleef de Lente?

Dat kan op twee manieren. Je kunt je registreren zodat je bijvoorbeeld berichten kunt plaatsen in het Clubhuis. Op die manier kun je praten met andere geregistreerde kijkers. Of je kunt meedoen met het onderzoek. Daarnaast draait Beleef de Lente voor een belangrijk deel op de tomeloze inzet van veel vrijwilligers.

Mocht je volgend seizoen als vrijwilliger voor Beleef de Lente aan de slag willen, meld je dan aan via aanmelden@vogelbescherming.nl onder vermelding van 'Beleef de Lente vrijwilliger'. Wij nemen dan voorafgaand aan het volgende seizoen contact met je op.

Bij dit artikel vindt je de tekeningen van de vogels die in Dongen gevolgd kunnen worden: kerkuil, steenuil, roodborst, huis-mus en koolmees, kijk en geniet.

NIEUWE LEDEN NATUURVERNIGING KEN EN GENIET

Er wordt al jaren over gepraat, Nederland vergrijsd, maar ook bij onze vereniging is dit waar te nemen. Vooral voor het uitvoeren van werkzaamheden en andere dingen waarbij de inzet van leden gevraagd wordt is dit merkbaar.

Daarom willen we in gaan zetten, op het werven van leden, zodat we ook in de toekomst onze activiteiten kunnen voort zetten.

Vandaar dat we u vragen, kijk eens in uw kennissenkring of familie, of er mensen zijn die misschien iets voor Ken en Geniet kunnen betekenen, ze zijn van harte welkom.

Nieuwe mensen mogen gerust eens meegaan met een tocht, of meelopen met een werkgroep, ook op de avonden is iedereen welkom.

Misschien een leuk idee; **GEEF EENS EEN JAARLIDMAAT-SCHAP KADO** met een verjaardag of jubileum.

Natuurlijk zullen we, ons blijvend in blijven zetten om, het voor onze oudere leden naar de zin te maken, maar denk er eens over na en interesseer uw kennissen of familie.

Alvast bedankt.